

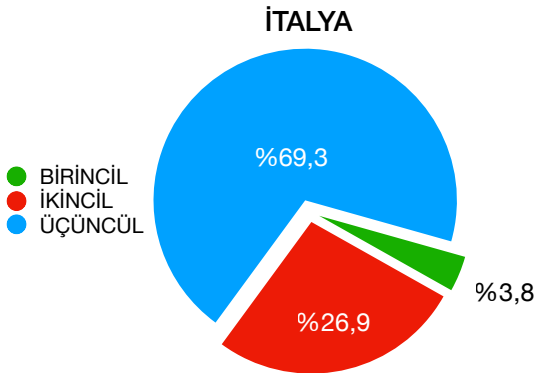
5.2. EKONOMİK SEKTÖRLER VE GELİŞMİŞLİK

Çalışan nüfusun ekonomik sektörlere dağılışı ile ülkelerin gelişmişlik seviyeleri arasında güçlü bir ilişki söz konusudur. Ekonomik sektörlerdeki faaliyet kollarının özellikleri ile çalışanların nüfus içindeki yüzdeleri dağılımları, ülkelere göre farklılık gösterdiği gibi ülkelerin ekonomisine olan katkısı da zaman içinde değişebilmektedir.

Bilgi Notu

İstatistiki verilerde, dördüncül ve beşincil sektördeki faaliyet kollarına ait veriler üçüncül sektöre dâhil edilmektedir.

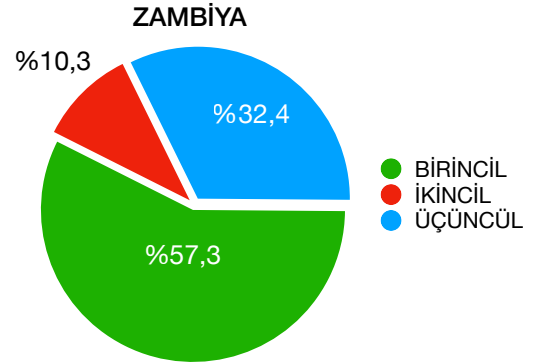
Ekonomik açıdan gelişmişlik seviyesi yüksek olan ülkelerde birincil ekonomik sektördeki faaliyet kollarında çalışanların yüzdesi düşük; ikincil ve üçüncül ekonomik sektörlerdeki faaliyet kollarında çalışanların yüzdesi yüksektir. Kişi başına düşen millî gelirin yüksek olduğu bu ülkeler genelde ham madde alır, işlenmiş maddeler satar. Ekonomik açıdan gelişmiş olan bu ülkelerde kişi başına düşen enerji ve gıda tüketimi fazladır. Bu tür ülkelerde genellikle nüfus artış hızı düşük, beklenen yaşam süresi uzun, kentli nüfus yüzdesi ve okuryazar yüzdesi yüksektir (Grafik 5.1).

Grafik 5.1: İtalya'da çalışan nüfusun ekonomik sektörlere dağılımı (2022)

Ekonomik açıdan az gelişmiş olan ülkelerde birincil ekonomik sektördeki faaliyet kollarında çalışanların yüzdesi yüksek; ikincil ve üçüncül ekonomik sektördeki faaliyet kollarında çalışanların yüzdesi düşüktür. Kişi başına düşen millî gelirin düşük olduğu bu ülkeler genelde ham madde satar, işlenmiş maddeler alır. Ekonomik açıdan az gelişmiş olan bu ülkelerde kişi başına düşen enerji ve gıda tüketimi azdır. Bu tür ülkelerde genellikle nüfus artış hızı yüksek, beklenen

yaşam süresi kısa, kentli nüfus yüzdesi ve okuryazar yüzdesi düşüktür (Grafik 5.2).

Grafik 5.2: Zambiyada çalışan nüfusun ekonomik sektörlere dağılımı (2022)

Bilgi Notu

Belirli bir zaman diliminde (genellikle 1 yılda) bir ülkenin coğrafi sınırları içerisinde üretilmiş bütün mal ve hizmetlerin piyasa fiyatlarıyla değerlendirilmiş hâli **gayrisafi yurt içi hasıla (GSYİH)** olarak adlandırılır.

Ekonomik sektörler ile ülkelerin gelişmişlik seviyesi arasındaki ilişkinin göstergelerinden biri de ekonomik sektörlerin ülke ekonomisine olan katkısıdır. Genel olarak birincil ekonomik sektörlerden elde edilen ürünlerin ekonomik açıdan katma değerinin düşük ürünler olması, bu sektörün gayrisafi yurt içi hasılasındaki payının diğer sektörlerle göre daha düşük olmasına neden olmuştur. Örneğin ABD, Almanya, İngiltere, İsviçre, Japonya gibi gelişmiş ülkelerde birincil ekonomik sektörün gayrisafi yurt içi hasıladaki yüzdesi düşük iken Kamerun, Gana, Bhutan, Ruanda, Nijer gibi az gelişmiş ülkelerde bu yüzde yüksektir.

Ülkelerin
Gelişmişlik
Seviyesine Göre
Sınıflandırılması
(Etkileşimli İçerik)